

ZPRÁVODAJ

• VYDÁVÁ MĚSTYS NEDVĚDICE • ČÍSLO 4 • ROČNÍK 4 • PROSINEC 2010

Foto: Antonín Špaček

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, od uzávěrky minulého čísla našeho Zpravodaje se v Nedvědici odehrálo mnoho podstatného a myslím, že alespoň o některých událostech je třeba se zmínit, připomenout si je, či blíže vysvětlit.

Tak především máme za sebou říjnové komunální volby. Proběhly za vysokého zájmu občanů, o čemž svědčí sedmdesátiprocentní účast voličů. Rád bych vám všem, kteří jste k volbám přišli, poděkoval, neboť je určitě potěšitelné, že tak vysoké procento našich spoluobčanů se zajímá o dění v Nedvědici. Současně bych chtěl vyjádřit přesvědčení, že pro nově zvolené zastupitele je důvěra občanů závazkem a že všichni bez rozdílu se zapojí do práce.

Uplynulé tři měsíce byly také ve znamení zvýšeného stavebního ruchu v Nedvědici. Až na některé drobnosti byly dokončeny práce na zateplení budovy mateřské školy spojené s výměnou oken. Myslím, že realizace projektu se podařila a jeho výstupem je nejen další pěkně opravená budova v Nedvědici, ale také budoucí finanční úspora v podobě snížených nákladů na její vytápění. Jak velké úspory se podaří docílit, nám ukáže právě nadcházející zimní období. Snahou o úsporu nákladů byla vedena i výměna oken a dveří na budově zdravotního střediska.

Stavební práce pokračovaly také na sokolovně, kde v rámci II. etapy rekonstrukce tohoto objektu byly postaveny přístavby, dokončeno zateplení hlavní budovy a okolo celé budovy byly provedeny zemní drenáže. Osazením oken a dveří na nových přístavbách byla II. etapa rekonstrukce dokončena. Další práce jsou závislé na získání finančních prostředků a vůli nově zvoleného zastupitelstva v rekonstrukci pokračovat.

Po několikátýdenním zpoždění, které bylo způsobeno schvalováním výsledku výběrového řízení regionální radou operačního programu Jihovýchod, byly v říjnu stavbou chodníku od zdravotního střediska zahájeny práce na realizaci projektu „Po naučných stezkách na hrad Pernštejn“. Pokud to počasí dovolí, bude stavební firma v průběhu zimního období pokračovat stavbou tří dřevěných lávek.

Asi nejsložitější byla jednání a činnosti, které předcházely zahájení prací na projektu „Kanalizace“. Oproti všem příslibům byla ministerstvem zemědělství v měsíci srpnu schválena dotace pouze ve výši 45 % vysoutěžené ceny, tedy asi 24,5 milionu Kč. Za těchto podmínek by bylo profinancování celého projektu nad možnosti našeho obecního rozpočtu. Proto reálně hrozilo zastavení projektu. Několika dalšími jednáními na MZe ČR se podařilo navýšit dotaci na 65 %, tedy na 42,6 mil. Kč. Dalšími jednáními se k této sumě podařilo získat ještě 6,5 mil. Kč z krajského rozpočtu, čímž jsme se s výší dotace dostali téměř na 75 %. Za

těchto podmínek tak mohlo být v polovině října zhotovitelé firmě předáno staveniště a následně byly zahájeny práce v lokalitách K Černvíru a Žlábky.

V souvislosti s realizací projektu „Kanalizace“ je třeba všechny majitele dotčených nemovitostí informovat o zákonné povinnosti napojit se na kanalizaci v případě, že je to technicky možné. Občanům, kteří si objednali zpracování projektu na přípojky, jsou tyto postupně zpracovávány a po jejich dokončení městyse postupně vyřizuje na stavebním úřadě příslušná povolení. Vlastní realizaci přípojek zajistí městyse v té části, která vede od hlavního řadu po tzv. revizní šachtu. Realizace přípojek začíná revizní šachtou po vlastní nemovitost je již na občanech. Zájem městyse bude, aby si přípojku vybudovali především ti z Vás, kde trasa přípojek vede pod komunikací či chodníkem, které po dokončení prací budou opraveny. Pozdější žádosti o připojení již nebudou povolovány, proto velmi apeluji na Vás, kterých se tato situace týká, abyste stavbu přípojek neodkládali a realizovali ji současně se stavbou hlavního řadu. Poslední informace se týká termínu realizace. Hlavní objem prací proběhne v průběhu roku 2011 s tím, že poslední práce budou prováděny v lokalitě Pernštejn na podzim 2011 po skončení turistické sezony. Kolaudace

je pak naplánována na květen 2012. Teprve po úspěšné kolaudaci bude možné se fyzicky napojit na nově vybudovanou kanalizaci. Realizace projektu „Kanalizace“ jistě přinese nám všem určité nepohodlí. Věřím, že pohyb stavebních strojů, dělníků, hluk, prach a bláto společně zvládneme i díky Vaší toleranci a pochopení.

Jako poslední z projektů jsem si záměrně nechal „Stavební úpravy základní školy“ zahrnující výměnu oken a zateplení fasády všech budov. Proběhlo výběrové řízení na dodavatele stavebních prací a toto bylo schváleno poskytovatelem dotace (SFŽP). Následně však bylo toto výběrové řízení zpochybněno a v době uzávěrky tohoto čísla Zpravodaje byla dokumentace k výběrovému řízení prověřována Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže. K tomu z mé strany snad jediná poznámka. Nedovolím si zpochybňovat právo kohokoli na prověření dokladů. Skutečností však je, že výsledkem může být v krajním případě odejmutí dotace. Může se tedy stát, že nedojde k tolik potřebným opravám školy, a do budoucna tak přijdeme každoročně o několik set tisíc korun, které by přineslo zateplení budov v podobě úspor na vytápění.

Kromě čilého stavebního ruchu proběhly nebo ještě do konce roku proběhnou některé kulturní akce. Ať už jde o několik výstav, koncerty, přednášku atd., chtěl bych všem autorům, organizátorům i účinkujícím za jejich aktivitu a chuť stále něco vymýšlet velmi poděkovat. Jen si neodpustím malý povzdech nad tím, že nejen mně, ale především organizátorům a účinkujícím je vždy velmi líto, když se kvalitní a pečlivě připravená akce nesetká s větším zájmem občanů.

S blížícím se koncem roku 2010 bych opět rád poděkoval Vám všem, kteří jste se jakýmkoliv způsobem zapojili do práce pro naši Nedvědici, podporovali jste ji, nebo jste jí alespoň fandili. Myslím, že i díky Vaší podpoře a pomoci se v Nedvědici v uplynulém roce mnohé podařilo a jistě se v budoucnu ještě podaří. Všem bez rozdílu bych chtěl v tomto předvánočním čase popřát pohodové prožití vánočních svátků a mnoho příjemných chvil strávených mezi Vašimi nejbližšími. V roce 2011 pak všem přeji pevné zdraví, mnoho osobních úspěchů a rodinné pohody.

Ing. Pavel Vejrosta

INFORMACE Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE NEDVĚDICE

V období od uzávěrky minulého čísla Zpravodaje se Rada městyse Nedvědice (RMN) sešla 6 x (č. 123 - 126 a 1 - 2) a mimo jiné jednala o následujících záležitostech:

- schválila pronájem zasedací místnosti na radnici ve dnech 1. 10. až 3. 10. 2010 pro MO ČZS za podmínek obvyklých
- schválila pronájem sokolovny ASPV Nedvědice pro cvičení žen od 4. 10. 2010 do 28. 4. 2011 na 2 hodiny týdně za jednorázový poplatek 1.200,- Kč

- zamítla nabídku Lesů ČR na odkup pozemků p. č. 52/2, 52/88 a 952/5 v k. ú. Nedvědice z důvodu vysoké ceny a nevhodného rozdělení parcely č. 952/5.
- schválila pronájem sokolovny ve dnech 26. až 28. 11. 2010 pro MO ČZS na uspořádání vánočního jarmarku za podmínek obvyklých
- projednala žádost MO ČSSD a rozhodla o částečném snížení poplatku za pronájem sokolovny dne 18. 9. 2010

- schválila složení hodnotící komise pro výběr zhotovitele zakázky „Stavební úpravy ZŠ Nedvědice“
- schválila vnitroorganizační směrnici městyse Nedvědice o evidenci majetku
- schválila vnitroorganizační směrnici městyse Nedvědice o účetnictví
- schválila likvidaci nalezených předmětů nevyzvednutých v zákonné lhůtě
- schválila prominutí poplatků za popelnice dvěma v Nedvědici nebydlícím občanům z důvodu nevymahatelnosti

Rada městyse Nedvědice
Foto: Antonín Špaček

- schválila rozpočtová opatření č. 8/2010 a 9/2010
- schválila uzavření smlouvy na realizaci zakázky „Stavební úpravy ZŠ Nedvědice“ s vítězem výběrového řízení Sdružením firem TMV Bystřice n. P. a V+K Bystřice n. P.
- doporučila zastupitelstvu schválit uzavření smlouvy se SVaK Žďársko o poskytnutí finančního příspěvku ve výši 157.200,- Kč na pořízení projektové dokumentace na projekt ČOV Nedvědice

- rekonstrukce aeračního systému
- rozdělení odborné oblasti, povinnosti a kompetence mezi jednotlivé členy nově zvolené rady
- doporučila zastupitelstvu schválit smlouvu s SVaK Žďársko o poskytnutí finančního příspěvku na projektovou dokumentaci a hydrotechnický propočet stokové sítě pro projekt „Kanalizace Nedvědice“
- vzala na vědomí stanovení nového dopravního značení železničního přejezdu v Klečanech
- schválila pronájem sokolovny paní Romaně Čechové pro cvičení Zumby od 23. 11. 2010 do 30. 6. 2011 za jednorázový poplatek 1.200,- Kč
- schválila pronájem zimního stadionu HC Nedvědice od data podpisu nájemní smlouvy do 30. 6. 2011 za jednorázové nájemné ve výši 1.000,- Kč
- schválila dotaci SDH Nedvědice z rozpočtu roku 2011 ve výši 30 tis. Kč na dovybavení zásahové jednotky
- schválila dotaci SDH Pernštejn z rozpočtu roku 2011 ve výši 12 tis. Kč na dovybavení sboru technickými prostředky a oděvy
- schválila žádost Ing. Hejčíka a rozhodla vydat souhlasné stanovisko k záměru na stavbu rodinného domu s šicí dílnou v lokalitě u zimního stadionu
- projednala návrh rozpočtu městyse na rok 2011 a doporučila zastupitelstvu jej schválit
- schválila jednací řád rady
- projednala návrh odměn neuvolněným funkcionářům a doporučila jej zastupitelstvu ke schválení
- schválila pronájem sokolovny pro SK Pernštejn Nedvědice, oddíl stolního tenisu na období od 3.10. 2010 do 31. 3. 2011 dle rozpisu a za jednorázové nájemné ve výši 1.200,- Kč
- průběžně projednávala stav realizace jednotlivých projektů

Ing. Pavel Vejrosta

INFORMACE Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Od uzávěrky minulého čísla Zpravodaje se uskutečnilo jedno jednání Zastupitelstva městyse Nedvědice (ZMN) a to dne 9. 11. 2010 ustavující jednání pro volební období 2010 - 2014:

ZMN č. 1 dne 9. 11. 2010:

- schválilo ověřovatele zápisu z jednání ZMN Ing. Ilonu Trčkovou a Libora Helda
- schválilo volební řád ZMN dne 9. 11. 2010
- schválilo uvolněným funkcionářem starostu městyse Nedvědice, ostatní členové zastupitelstva budou neuvolnění
- schválilo způsob volby funkcionářů městyse Nedvědice veřejně - aklamací
- schválilo volební komisi pro volbu funkcionářů městyse Nedvědice pro volební období 2010 - 2014 ve složení: Mgr. Radek Nedoma, Mgr. Petr Vejrosta, Ing. Pavel Štarha Ph.D.
- zvolilo starostou městyse Nedvědice Ing. Pavla Vejrosta
- zvolilo 1. místostarostkou městyse Nedvědice Ing. Ilonu Trčkovou
- zvolilo 2. místostarostou městyse Nedvědice PhDr. Petra Čermáka
- zvolilo 1. radní městyse Nedvědice Evu Čepičkovou
- zvolilo 2. radním městyse Nedvědice Ing. Pavla Štarhu Ph.D.
- zvolilo předsedou finančního výboru městyse Nedvědice Mgr. Radka Nedomu
- zvolilo předsedkyní kontrolního výboru městyse Nedvědice Mgr. Ilonu Ročkovou
- schválilo jednací řád Zastupitelstva městyse Nedvědice

- schválilo zástupcem městyse Nedvědice na valných hromadách Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko pro období 2010 - 2014 starostu
- schválilo zástupcem městyse Nedvědice na valných hromadách DSO Tišnovsko pro volební období 2010 - 2014 starostu
- schválilo zástupci městyse Nedvědice na valných hromadách Mikroregionu Pernštejn pro volební období 2010 - 2014 starostu a 2. místostarostu

Ing. Pavel Vejrosta

Ustavující jednání zastupitelstva 9. 11. 2010
Foto: Antonín Špaček

VÝSLEDKY VOLEB DO ZASTUPITELSTVA

Ve dnech 15. – 16. 10. 2010 proběhly volby do zastupitelstev obcí. V Nedvědicích byly zjištěny tyto výsledky:

Počet volených členů zastupitelstva	15
Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	1081
Celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	754
Celkem platných hlasů	10372
Účast	69,75 %

Zvolení členové zastupitelstva

Pořadí zvolení	Jméno a příjmení	Věk	Pořadí na HL	Počet hlasů
	Česká strana sociálně demokratická			
1.	Ilona Ročková	32	1.	236
2.	Samuel Antwi Darkwah	55	8.	186
	Sdružení kandidátů napříč politickým spektrem			
1.	Josef Dočekal	53	1.	224
2.	Libor Held	42	3.	146
3.	Dana Fliglová	32	2.	142
	SNK Evropští demokraté			
1.	Pavel Vejrosta	49	1.	436
2.	Ilona Trčková	46	2.	358
3.	Eva Čepičková	52	3.	341
4.	Blanka Dračková	47	6.	339
5.	Petr Vejrosta	58	15.	324
6.	Pavel Štarha	36	4.	313
7.	Petra Glosr Cvrkalová	27	5.	278
	Občanská demokratická strana			
1.	Petr Bohanes	57	15.	106
	Křesťanská a demokratická unie – Čs. strana lidová			
1.	Petr Čermák	49	2.	287
2.	Radek Nedoma	39	4.	235

1. náhradníci za jednotlivé volební strany

Strana	Jméno a příjmení	Věk	Pořadí na HL	Počet hlasů
ČSSD	Libor Večeřa	43	2.	167
SKNPS	Zuzana Veselá	39	4.	131
SNKED	Vladimír Dohnal	64	7.	312
ODS	Michal Mašek	39	9.	87
KDUČSL	Božena Sedlářová	50	3.	205

Počty hlasů pro volební strany – přepočítací základ 10.372 hlasů

Pořadí	Volební strana	Počet hlasů	Poměr hlasů k základu v %	Mandáty
1.	č. 3 - SNK Evropští demokraté	4362	42,05	7
2.	č. 2 - SK napříč politickým spektrem	1843	17,76	3
3.	č. 1 - Česká strana sociálně demokratická	1729	16,66	2
4.	č. 5 - Křesťanská a demokratická unie – ČSL	1621	15,62	2
5.	č. 4 - Občanská demokratická strana	817	7,87	1

Antonín Špaček

UPOZORNĚNÍ FINANČNÍHO ÚŘADU

Finanční úřad v Tišnově upozorňuje, že 1. 1. 2011 nabývá účinnosti zákon č. 280/2009 Sb. - DAŇOVÝ ŘÁD, který obsahuje mnoho změn týkajících se správy daní.

Jednou z významných změn je ustanovení § 250 Pokuta za opožděné tvrzení daně (dříve daňové přiznání). Daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit pokutu, nepodá-li daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání, ačkoliv měl tuto povinnost, nebo učiní-li tak po stanovené lhůtě, a toto zpoždění je delší než

5 pracovních dnů.

Minimální výše pokuty je 500,- Kč bez možnosti prominutí. Toto ustanovení se týká všech daňových přiznání podaných daňovým subjektem, tzn. daňových přiznání na vlastní daňovou povinnost, daňových přiznání na nadměrný odpočet i na daňové přiznání s vlastní daňovou povinností ve výši 0,- Kč.

Ing. Hana Nováková, vedoucí oddělení daňové správy

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V loňském roce se dvakrát uskutečnilo vítání nově narozených občánků. Letos se tato akce konala pouze jednou, a to v sobotu 25. září. Tentokrát se v obřadní síni naší radnice sešlo šest miminek se svými rodiči. Byly to děti narozené od října 2009 do července 2010. A tak pan starosta dořad místních občanů přivítal Patrika Urbana, Vojtěcha Šejnohu, Sofii Vacenovskou, Natálii Priesnitzovou, Natálii Kožíkovou a Viktora Němce. Z výčtu je jasné, že narozené holčičky jsou v rovnováze s chlapečky.

Celou akci doprovodila děvčata z Nedvědickeho pěveckého sboru Petry Cvrkalové - Cvrčci. Zazpívala písničku na začátku

slavnostní akce, potom se ujal slova pan starosta a v závěru za doprovodu dalších písní přicházeli rodiče se svým dítětkem ke kolébce. Ty menší do ní položili, starší děti už seděly a bedlivě sledovaly, co se děje v okolí. V pamětní knize přibýlo pár nových podpisů a rodiče se spolu s dětmi u kolébky vyfotografovali. Kromě drobných dárek, které rodiče dětí přijali z rukou pana starosty a paní matrikářky, si z obřadní síně odnášeli i pěknou vzpomínku na slavnostní dopoledne.

Zdena Kincová

ZASTUPITELSTVO

Ing. Pavel Vejrosta - starosta

Ing. Ilona Trčková - 1. místostarostka

PhDr. Petr Čermák - 2. místostarosta

Eva Čepičková - radní

Ing. Pavel Štarha Ph.D. - radní

MUDr. Petr Bohanes

Ing. Samuel Antwi Darkwah Ph.D.

Josef Dočekal

Mgr. Blanka Dračková

Dana Fliglová

Mgr. Petra Glosr Cvrkalová

Libor Held

Mgr. Radek Nedoma

Mgr. Ilona Ročková

Mgr. Petr Vejrosta

Foto: Antonín Špaček

VÝSLEDKY VOLEB DO SENÁTU PARLAMENTU ČR

Ve volbách do Senátu Parlamentu ČR ve dnech 15. – 16. 10. 2010 byly zjištěny tyto výsledky:

Volební obvod č. 55, Brno – město:

Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	109.482
Celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	52.382
Celkový počet odevzdaných úředních obálek	51.410
Celkový počet platných hlasů pro všechny kandidáty	48.527
Účast v %	47,85

Z toho volební okrsek Nedvědice:

Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	1.081
Celkový počet platných hlasů	595
Účast v %	55,04

Počet hlasů pro jednotlivé kandidáty

Pořadí	Číslo	Jméno a příjmení	Získané hlasy	%	Vol. okrsek Nedvědice	
					hlasy	%
1.	2	Jan Žaloudík	15 709	32,37	234	39,33
2.	7	Tomáš Julínek	9 607	19,79	128	21,51
3.	1	Vojtěch Adam	8 300	17,10	65	10,92
4.	8	František Svoboda	6 297	12,97	115	19,33
5.	4	Karel Bořecký	4 668	9,61	26	4,37
6.	5	Vladimír Paulík	1 945	4,00	6	1,01
7.	6	Daniela Magálová	1 017	2,09	12	2,02
8.	3	Ivan Čadení	984	2,02	9	1,51

Do druhého kola postoupili Jan Žaloudík a Tomáš Julínek.

Ve 2. kole voleb do Senátu Parlamentu ČR ve dnech 22. – 23. 10. 2010 byly zjištěny tyto výsledky:

Volební obvod č. 55, Brno – město:

Celkový počet osob, zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	109.198
Celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky	32.294
Celkový počet odevzdaných úředních obálek	32.281
Celkový počet platných hlasů pro všechny kandidáty	32.211
Účast v %	29,57

Z toho volební okrsek Nedvědice:

Celkový počet osob, zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů	1.082
Celkový počet platných hlasů	393
Účast v %	36,32

Počet hlasů pro jednotlivé kandidáty

Pořadí	Číslo	Jméno a příjmení	Získané hlasy	%	Vol. okrsek Nedvědice	
					hlasy	%
1.	2	Jan Žaloudík	21 684	67,31	278	70,74
2.	7	Tomáš Julínek	10 527	32,68	115	29,26

Senátorem byl zvolen Jan Žaloudík.

Antonín Špaček

ZIMNÍ ÚDRŽBA MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ A CHODNÍKŮ

Zimní údržbou místních komunikací a chodníků rozumíme zmírňování stavů, které vznikly zimními povětrnostními vlivy. Při zimní údržbě se provádí odstraňování sněhu a zmrazků a posyp komunikací, aby se zajistila jejich schůdnost či sjízdnost. Za zimní období se považuje období od 1. listopadu do 31. března každého roku.

Za zabezpečení zimní údržby na místních komunikacích a chodnících odpovídá městys Nedvědice. Přiměřeným způsobem zajišťuje bezpečné užívání místních komunikací, chodníků, hřbitova, parkovišť, schodů a ostatních veřejných prostranství.

V souvislosti s výše uvedeným je třeba doplnit, že v případě nepříznivého zimního počasí jsou možnosti městysu omezené, a proto není možné mít uklizené či posypané všechny komunikace v jeden okamžik. Přesto je vždy snahou, aby se tak stalo co nejdříve. Chtěl bych na tomto místě požádat občany o pomoc při zimní údržbě chodníků příle-

hajících k jejich nemovitostem, protože často není v silách městysu všechny chodníky mít denně stoprocentně udržované.

Pavel Vejrosta

Foto: Antonín Špaček

*„Hospic není místo k umírání.
Hospic, to je místo k životu,
k životu co nejplnějšimu až do
poslední chvíle života na této
zemi ...“*

Foto internetové stránky DLBSH Rajhrad

Vážení spoluobčané, chtěla bych vám krátce představit Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě u Brna.

Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa je zdravotnické zařízení, které vychází z myšlenky kvalitní a pozorné péče těžce nemocným a umírajícím pacientům. Tato myšlenka zapojení trpících a umírajících do systému kvalitní léčby a péče se v ČR prosadila v roce 1995, kdy vznikl první hospic v Červeném Kostelci.

Snaha vybudovat zařízení, kde naleznou těžce nemocní a umírající zázemí a odbornou lékařskou a ošetrovatelskou péči, byla už v roce 1992. Prostor pro realizaci se naskytl až v rámci projektů Diecézní charity Brno. V roce 1994 byl nalezen objekt vojenské ubytovny v areálu kláštera sester Těšitelek Božského srdce Ježíšova v Rajhradě. Výběrové řízení na výstavbu zařízení vyhrála firma Conzed. V polovině roku 1995 dostala DCHB z ministerstva zdravotnictví první dotaci 8 mil. Kč a zahájila výstavbu. Slavnostní otevření a vysvěcení nového zařízení se uskutečnilo 18. ledna 1999. První pacienti byli převezeni do Domu léčby bolesti s hospicem sv. Josefa dne 8. dubna 1999.

Hospicové hnutí vyrůstalo z poznatku, že největší obavy v procesu umírání způsobují bolest, osamocení a pocit ponížení z nemožnosti sebeobslužnosti člověka. Proto hospic reaguje především na tyto tři obavy a garantuje jakémukoli pacientovi:

- **že v průběhu hospitalizace nebude trpět nesnesitelnou bolestí** (s lékařem si pacient individuálně domlouvá míru snesitelnosti bolesti, lékař pak po domluvě s ním volí neoptimálnější postup, pacient má vždy možnost ovlivňovat míru léčby bolesti)
- **že bude vždy zachována jeho důstojnost** – těžká nemoc a umírání nezbavují člověka důstojnosti, organizace vychází z hodnoty jedinečnosti a nezcizitelné důstojnosti člověka, proto nabízí taková jednání personálu a materiální vybavení, která aktivně přistupují k podpoře důstojnosti každého člověka
- **že má možnost prožívat závěrečnou etapu života v kruhu blízkých** – opuštěnost negativně zasahuje do podstaty lidské bytosti, proto DLBSH Rajhrad nabízí a podporuje aktivní přítomnost blízkých osob pacienta v průběhu celé hospitalizace. I samotný personál a dobrovolníci dle svých možností nabízejí lidskou blízkost pacientům.

Hospic sv. Josefa nabízí nevyléčitelně nemocným a umírajícím lidem odbornou a individualizovanou paliativní péči. Klienti mohou prožívat závěrečnou etapu života v kultivovaném prostředí důstojně, svobodně a tělesně i psychicky komfortně, a to za nepřetržitě přítomnosti rodiny a blízkých osob.

Hospic disponuje jednolůžkovými a třílůžkovými pokoji, které jsou vybaveny pro potřebný komfort pacientů a lze je upravovat dle přání klienta – obrazy, květiny, nábytek atd. V hospici je přítomen lékař 24 hodin denně, kvalitní vyškolený sesterský a pečovatelský personál, dva psychologové, dvě sociální pracovnice, které pomohou s vyřízením potřebných úředních náležitostí, a také asistent spirituální péče nabízející rozhovory, útěchu, pomoc při rozhodování nebo modlitbu a svátosti těm, kdo projeví zájem.

Klientům a jejich rodinám je k dispozici kaple, kde se pořádají pravidelné bohoslužby nebo koncerty, sál na promítání kina, společenské prostory a tři zimní zahrady. Za dobrého počasí mohou obyvatelé hospice čas se svými blízkými v parku, který je kompletně bezbariérový.

Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě přijímá klienty na základě doporučení ošetřujícího lékaře, který vyplňuje žádost. Pro přijetí je nutné, aby klient byl přímo určen pro hospicovou péči, jediné tak jsou v zařízení mu schopni co nejlépe pomoci. Indikační kritéria pro přijetí jsou uvedena na internetových stránkách hospice.

Kontaktní informace:

Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa
Jiráskova 47
664 61 Rajhrad
e-mail: hospic@dlbsh.cz
tel.: 547 232 223
www.dlbsh.cz

Helena Ondrová

ŠIKOVNÉ RUCE

Bývá již pravidlem, že se na radnici městyse několikrát do roka konají různé výstavy. Většinou je spojuje nějaká tematika, nicméně tentokrát ožila zasedací místnost ve dnech 28. - 31. října výstavou ojedinělou. Místní obyvatelé mohli ukázat něco ze svých koníčků, někteří dokonce ze zaměstnání. Mnohé jistě zajímá, co za uspořádáním výstavy s podtitulem „Šikovné ruce“ stálo. Celý nápad vznikl na jaře, kdy se jedna místní obyvatelka při návštěvě radnice zmínila o činnosti, které se věnuje ve volném čase - háčkování na velikonoční vajíčka. Vedení místní radnice si uvědomilo, že podobně šikovných obyvatel je spousta a bylo by jistě zajímavé ukázat i ostatním, co všechno dělají ve volném čase. Bezprostředně potom následovala výzva v březnovém Zpravodaji, na kterou několik občanů zareagovalo. Někteří další šikovní občané byli individuálně osloveni a výsledky už návštěvníci výstavy mohli posoudit sami.

Při přípravě výstavy se sešlo kolem dvaceti umělců. K vidění byly obrazy, květinová aranžmá, práce se dřevem, výroba šperků, háčkování, pletení, vyšívání a keramika. Doufám, že jsem ve výčtu na nic nezapomněla. V zasedací místnosti nezůstal nevyužitý jediný kout. Celá výstava působila překvapivě celistvým dojmem, ačkoliv na ní byly nejen různé materiály, ale také různé motivy – vánoční, velikonoční a samozřejmě i podzimní. Za celé aranžmá vdčíme paní Janě Hriadelové, která dokázala z ne-

Foto: Antonín Špaček

soudrých materiálů i motivů vytvořit velmi přirozeně vypadající celek.

Mnozí návštěvníci podotkli, že i oni se věnují ve volném čase zajímavým činnostem. Tím se začal psát další seznam lidí, kteří by mohli přispět na příští výstavu. Věřme tedy, že se v budoucnu uskuteční něco podobného, a pokud i vy máte čím přispět, neváhejte a zastavte se na úřadu městyse Nedvědice.

Ivana Kincová

BLBEC K VEČEŘI

Pořádání zájezdů na divadelní představení se již v Nedvědici stalo dobrým zvykem.

Říjen je jedním z těch měsíců, které mají všichni milovníci divadla zatřeny v kalendáři a po tradičním květnovém zájezdu se těší na svou „pravidelnou dávku kultury“.

V sobotu 9. října 2010 jsme se opět vydali do Městského divadla Brno, tentokrát na inscenaci hry Blbec k večeři.

Skvěle vystavěná zápleтка s jiskrnými dialogy pochází z pera francouzského autora Francise Vebera. Mnozí ho znají i jako filmového autora a režiséra.

Děj připomenu pouze ve zkratce pro ty, co opravdu nikdy neslyšeli o této komedii. Pierre Brochant má s přáteli podivuhodný zvyk. Každý týden pozvou na večeři nějakého prostého, respektive hloupého člověka a celý večer se potom baví na jeho účet. Dalším „vyvoleným“ se stává Francois Pignon. Jeho největším koníčkem je stavět různé modely ze sirek a poté o nich zasvěceně hovořit, i když to nikoho nezajímá... Nakonec je to on, který zůstane a pomáhá panu Brochantovi ve chvílích, kdy mu není do zpěvu. Ne jednou vám v hlavě proběhne otázka - kdo že je vlastně tím blbcem?

V tomto představení

není nouze o vtipné okamžiky. Přispěly k nim jistě i skvělé výkony herců. V hlavní roli Francoise Pignona jsme viděli Zdeňka Černína, v roli Pierra Brochanta se představil Lukáš Hejlík. Dále jsme měli možnost vidět Janu Glocovou, Patrika Bořeckého, Alana Novotného, Pavlu Vitázkovou a Martina Havelku.

Věřím, že se všem představení líbilo a už teď se těší na další, které je naplánované na měsíc únor příštího roku.

Kristýna Čermáková

Foto: internetové stránky MD Brno

BAZAR DĚTSKÉHO ZBOŽÍ

Ve dnech 29. a 30. 10. proběhl pod patronací městyse Nedvědice v místní sokolovně komisní prodej dětského oblečení, knih, hraček a všeho ostatního, co s dětmi souvisí. V pátek, kdy probíhal příjem věcí do komise, přišlo do sokolovny 33 prodejců, kteří přinesli mimo oblečení a bot také kola, dětskou postýlku či kompletní hokejovou výstroj. Celkem bylo do komise přihlášeno 1.587 ks, které zaplnily skoro celou sokolovnu. V sobotu při průběhu samotného prodeje se uskutečnilo 47 nákupů. Bylo zakoupeno 178 ks zboží v celkové hodnotě 12.171,- Kč.

Pořadatelé hodnotí celou prodejní akci spíše jako zklamání z prodejní části, kdy byla očekávána úspěšnost prodeje zhruba 30 %, dosaženo však bylo pouze 11 %. Hlavní zklamání ale bylo, že se prodejcům vracela spousta prvotřídního zboží, které se prodá-

valo za velmi nízké ceny, a toto mohlo někomu ještě hodně dobře posloužit.

Z prvního komisního prodeje si odnášíme hlavně nové zkušenosti jak s organizováním prodeje, tak s prodejním modelem, který byl s odstupem času dle našeho názoru chybně zvolen. Pro příští akci bychom volili model poněkud jiný tak, aby se nám podařilo zvýšit prodejní úspěšnost ke spokojenosti prodejců i kupujících.

Děkujeme všem prodejcům, kupujícím, pořadatelům, městysi Nedvědice a pracovním turistického informačního centra a pomalu se začínáme těšit na jaro, kdy, jak doufáme, bazar opět zorganizujeme.

Libor Jaroš, Jiří Mitáš

PŮSOBIVÝ KONCERT V DOUBRAVNÍKU

Je 29. října 2010. Uvařil jsem si kávu. Mám tři oblíbené hrnky, do kterých si kávu vařívám. Tentokrát jsem zvolil hrnek „doubravnický“, tedy ten béžový se znakem Doubravníka a s krásně vyvedeným kostelem Povýšení svatého Kříže na druhé straně. Dnes má narozeniny doubravnický malíř Stanislav Bělík a také můj dlouholetý kamarád Josef Novosad. Oběma jsem přál zdraví a ještě maličko k tomu ... Doubravnický kostel na hrnčiku vystihuje majestátnost stavby – i neznalý poměrů musí pochopit, že je to dominanta Doubravníku. Co však kresba neprozrazuje, je skutečnost, že včera, v den státního svátku, měl tento kostel ještě „svátek“ svůj. V podvečer se sešla přibližně stovka lidí, kteří se přišli potěšit s kulturou. Od 17 hodin vystoupil pěvecký sbor P. A. T. R. O. N. Sbormistryně Mgr. Petra Glosr Cvrkalová i její svěřenci byli připraveni perfektně jako kdykoliv před tím. Tento-

krát byli možná maličko zaskočení chladem. O to více jsme mohli účinkující obdivovat.

Na programu byly převážně české a moravské lidové písně. S přibývajícím časem, kdy se možná chlad snažil některým divákům – posluchačům vloudit pod zimníky či do bot, se při africké písni Siyahamba a zejména pak při Can't help falling (Elvis Presley) museli rozehrát úplně všichni. Z pěvců i z paní sbormistryně energie jen zářila a těžko se věřilo tomu, že do konce programu zbývají již jen dvě písně. I ty byly výborně provedeny, a tak obecenstvo si dlouhým potleskem vyžádalo přídavek. Po vystoupeních v Nedvědicích a na Pernštejně se P. A. T. R. O. N. předvedl i v Doubravníku a jako obvykle nejen že nezklamal, ale obecenstvo potěšil.

Petr Vejrosta

JEDEN VELKÝ DÍK

Bývá zvykem na konci roku tak trochu bilancovat a ohlížet se za uplynulými měsíci. Ráda bych se tedy ohlédla za činností pěveckých sborů, které vedu. Za rok 2010 jsme s oběma sbory udělali mnoho práce, která, domnívám se, byla vidět a hlavně slyšet. Dnes ze své pozice sbormistryně bych ráda poděkovala všem sboristům, jak Cvrčkům, tak Patronům, za jejich chuť do zpěvu, za jejich volný čas, který obětují denně kolem sboru a hlavně za jejich vytrvalost. Sborový zpěv je hlavně týmová práce a jsem ráda, že mám kolem sebe právě takové človíčky – malé i ty velké, kteří chápou, že jeden bez druhého „nedají“ ten správný akord. Podstatné díky patří i rodinám mých sboristů. Sama nejlépe vím, jak důležitá je opora rodiny při vykonávání tohoto „sportu“. Dovolím si na tomto místě vyslovit i malé soukromé poděkování svému manželovi, který byl do sborového dění vtažen jaksi „samozřejmě“. Chvilí zastává pozici zvukaře, chvilí elektrikáře, truhláře, nosiče čehokoliv, řidiče, ale převážně z 95% zastává post chůvy. Velice si toho vážím a celé své rodině, která s oběma sbory musí počítat i ve svém volném čase, děkuji. Podobně to ale mají všichni členové Cvrčků i Patronu, i jejich rodinám proto děkuji a doufám, že jim naše vystoupení přináší hlavně radost.

Připravit koncert na hradě Pernštejně není právě jednoduchá záležitost, a když jsem si spočítala, kolik lidí nám pomohlo ze své vlastní vůle dopravit do přijímacího sálu židle, klavír atd., byla jsem dosti v úžasu. Koncert by se neobešel bez výroby a rozvozu plakátů, pořízení fotografií a videozáznamu a dalších podstatných „maličkostí“. Věcí, které je nutno zařídit, je vážně mnoho a není v silách jednoho člověka vše zvládnout. Proto jsou jmé-

na, která by měla zaznít, a těmto lidem patří mé veliké díky: paní Koukolová, Kincová, Blahová, Zbořilová, slečna Štarhová, pánové Holešovský, Havránek, Kovář, Kožnar, Bureš, Harvánek, Verner, Cvrkal, Sedlář, Špaček a také tým správy hradu Pernštejn. Některá vystoupení měly sbory v kostele v Nedvědicích a v kostele v Doubravníku. Děkuji proto i panu faráři Zdeňku Chylíkovi za to, že toto umožnil a že jsme mohli v tak důstojném prostředí zpívat. Děkuji také Petru Vejrostovi a Jiřímu Šmídovi, našim řečníkům.

V žádné době není nic zadarmo. Proto moje další poděkování patří také našim finančním partnerům: městysi Nedvědice a sponzorům stávajícím i budoucím. A protože poděkování není nikdy dost, můj poslední dík patří vám všem, kteří chodíte na koncerty a představení Cvrčků nebo Partonu. Vaší přízně si velice vážíme a doufáme, že vám přineseme plno nových hudebních zážitků.

Petra Glosr Cvrkalová

PŘIJMĚTE POZVÁNÍ

Vánoční koncerty pěveckého sboru P.A.T.R.O.N.:

23. 12. 2010 17:00 h Kostel sv. Kunhuty v Nedvědicích

26. 12. 2010 16:00 h Kostel Povýšení sv. Kříže v Doubravníku

Petra Glosr Cvrkalová

AKORDEONOVÝ SOUBOR AKSON V BYSTRICI

Sobotní odpoledne 6. listopadu 2010 se stalo svátkem pro všechny milovníky hry na akordeon, harmoniku nebo heligonku. V kulturním domě v Bystřici nad Pernštejnem se konalo II. setkání harmonikářů. Akce se těšila velkému zájmu nejen obecnosti, které zcela zaplnilo sál, ale i značnému počtu účinkujících z blízkého i značně širokého okolí.

Zahájením kulturního programu byl poctěn akordeonový soubor AKSON, jenž působí v ZUŠ Tišnov na odloučeném pracovišti v Nedvědicích a jehož interpretační kvality mohlo obecenstvo posoudit na předcházejících veřejných vystoupeních. Soubor, který tvoří současní žáci i bývalí absolventi ZUŠ Tišnov, hrál pod vedením své učitelky Bc. Bohuslavy Nedomové ve složení: Radka Vejrostová, Lukáš Voborný, Dominik Nedoma, Hana Sedlářová, Petr Sedlář, Eliška Večeřová. Pěveckým výkonem přispěly Anna Večeřová a Natálie Ne-

Foto: Radek Nedoma

domová. Možnost zkusit si „prkna, která znamenají svět“ dostal i žák 3. ročníku ZUŠ ve hře na akordeon Pavel Vejrosta z Nedvědice.

Program slovem provázela paní Pavel Kopecký, který svým humorným a vtipným projevem navodil příznivou atmosféru v sále nejen pro posluchače, ale také i pro účinkující.

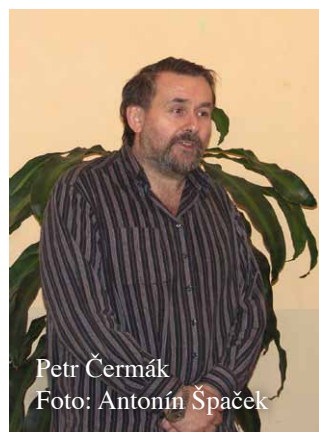
Sobotní odpoledne a podvečer v příjemném prostředí kulturního domu přispěly ke zpestření podzimního času bohatými uměleckými zážitky. Proto si velké poděkování jistě zaslouží všichni účinkující a současně i ti, kteří se organizačně podíleli na zajištění celé akce.

Bohuslava Nedomová

Foto: Radek Nedoma

JUBILEUM NEDVĚDICKÉHO MALÍŘE

Petr Čermák
Foto: Antonín Špaček

Odedávna přitahovaly člověka pěkné věci. Nevšední přírodní úkazy, a samozřejmě také tvorba lidí. Sochy, obrazy, hudební díla, literární útvary, stavby. Ne každý má smysl pro krásno, ale většina lidí i přes možné odlišné pohledy a názory umí vnímat, co je kolem pěkné. Lidé navštěvují galerie, příležitostné výstavy, často jezdí za památkami a uměním i hodně daleko. Jen málo lidí ale umí tvořit, tedy malovat, kreslit, napsat básničku či povídku, fotografovat, skládat hudbu tak, aby jejich díla zaujala ostatní. Mezi ty, kdo umějí malovat i kreslit, patří nedvědický výtvarník Petr Čermák.

Jistý talent objevila v desetiletém Petrovi jeho paní učitelka Marie Stejskalová. Vzpomínám si, že v listopadu 1990, když měl Petr Čermák svoji první veřejnou výstavu, přinesla paní Stejskalová ukázat výkresy staré přesně dvě desetiletí. Ano, v roce 1990 měl vystavující malíř právě třicet let. Od oné výstavy uplynula už další celá dvě desetiletí!

Kdo je výtvarník Petr Čermák? Narodil se 20. prosince 1960. Nedvědicou základní školu ukončil v roce 1976. Ve vzdělávání pokračoval na Gymnáziu v Bystřici nad Pernštejnem a následně na Filozofické fakultě UJEP (dnes Masarykova univerzita). Vzdělání ukončil v roce 1985, kdy se stal učitelem českého jazyka a dějepisu. Doktorem filozofie byl promován v roce 1987.

PhDr. Petr Čermák začal učit na II. základní škole v Bys-

trici nad Pernštejnem, po čtyřech letech přestoupil na gymnázium, kde učí dodnes. Bylo velkým štěstím, že ředitelem bystrické základní školy byl tehdy Eduard Valdhans. Tento známý a uznávaný malíř poznal, že Petr má o výtvarné umění skutečný zájem. Radil mu, pomáhal, předával zkušenosti a Petr se učil, až dospěl k onomu listopadu v roce 1990, ke své první příležitosti představit svoje umění veřejnosti.

Od té doby už Petr Čermák vystavoval vícekrát: v Nedvědicích (1997), ve Velkém Meziříčí (2002 společně s Lidmilou Dohnalovou), v Nedvědicích (2003 opět společně s L. Dohnalovou), v Nedvědicích (2004 společně s Eduardem Valdhansem), ve Vírě (2007), v Jimramově (2010). Úspěchy výstav dokládá četná návštěva a zájem o jeho obrazy.

Přejeme Petru Čermákovi u příležitosti jeho narozenin zdraví, pevnou ruku a chuť tvořit.

Petr Vejrosta

Foto: Petr Čermák

Foto: Petr Čermák

HISTORIE ZDRAVOTNICTVÍ V NEDVĚDICI – 1. ČÁST

Dům č. 47 v uličce za „panským domem“
Foto: Antonín Špaček

Nejstarší záznamy o zdravotní péči v Nedvědici máme z poloviny 18. století. V obecním zřízení se setkáváme s požadavkem tělesné čistoty. Ukládá se zajistit v městečku lazebníka, který „bude lázeň vytápět každý týden jednou a pacholka má míti, aby lidem posluhoval. Hospodyně jeho aby služebnici měla, ženám k posluhování. Lazebníkovi jest dán kus louky od pánů, aby i chudým topeno bylo, chudí aby Pána Boha za pány prosili“. Do lázně museli chodit všichni lidé. Toto nařízení bylo velice důležité a prospěšné, neboť tehdy neexistovaly v domech koupelny, bez nichž si nedovedeme představit dnešní život. Lazebníci měli přesně vymezené povinnosti. Byli voláni k nemocným, a to zejména při nakažlivých nemocech. Jejich domy byly většinou ve vlastnictví vrchnosti. V Nedvědici je uváděn v roce 1787 dům č. 22 (dnes v areálu MEZ, a. s.) jako „vrchnostenský Badehaus“, tedy lázeňský dům. Starí nedvědičtí pamětníci používali pro tento dům označení „felčarna“ ještě před II. světovou válkou.

Epidemie nakažlivých nemocí byly způsobovány nečistotou, závadnou vodou a ve válkách nedostatkem potravin. Morová nákaza se v Nedvědici objevila několikrát v 18. století, ale díky studánkám, zvláště se hovoří o Habrovské studánce ve Žlebě, neměla tak tragické následky. Přesto byl v sousedství budoucího nového hřbitova (starý byl u kostela) v místě boží muky pořízen hromadný hrob obětí nakažlivých nemocí.

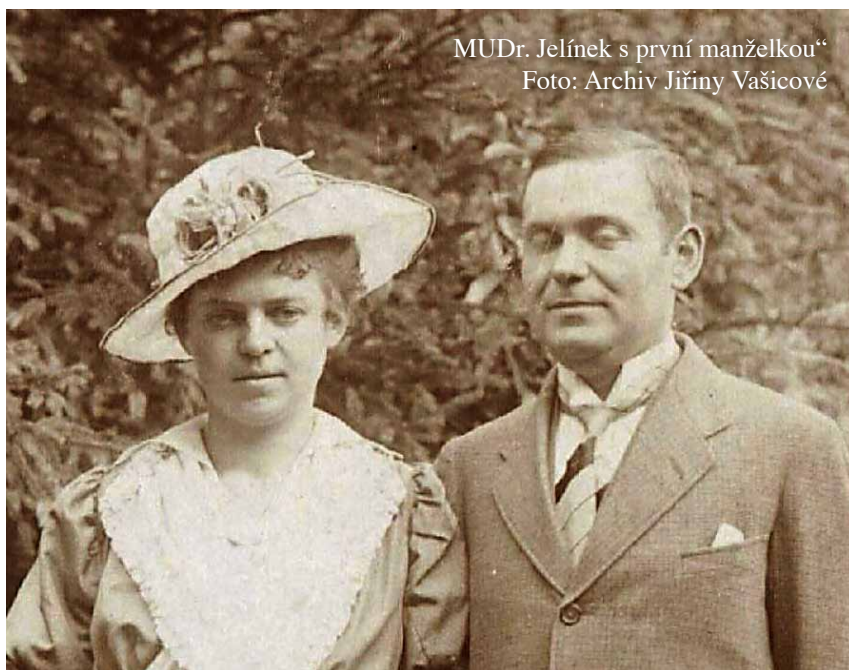
V 19. století řádily na Nedvědicu cholera, pravé neštovice, tyfus a žloutenka. MUDr. František Jelínek vzpomínal, že povodí Svatky bývalo zamořené tyfem. Nejhorší to bylo na jaře při tání sněhu, to jeho výskyt přerůstal často v epidemii. Vzpomínal, že jako mladý hoch vídal lékaře Josefa Haška, který v bílém plášti objížděl nemocné a prosazoval odběry vzorků vody ze studní. Nedvědice měla výhodu, že neměla jako třeba Doubravník na městečku kašnu, ze které by tekla závadná povrchová voda. Nemocný tyfem nesměl být odeslán do nemocnice, aby se nemoc nerozšiřovala. Nebyla to však nemoc jen chudých. Na „hlavničku“, jak se tyfu pro veliké bolesti hlavy říkalo, zemřela 4. června 1874 ve věku 24 let i Terezie komtesa Mittrowská. Poslední případ tyfu je uváděn v roce 1934 u mlynářky v Koroužném.

Zlou nemocí bývaly pravé neštovice, které se vyskytovaly velmi často. Úmrtí byla častá zejména v roce 1873, a proto byla nařízena přísná zdravotní a hygienická opatření včetně očkování. Na případ pravých neštovic vzpomínal i MUDr. František Jelínek, který přišel na nedvědicový obvod v roce 1919. Ještě v téže roce jej navštívila žena z Křepetova a důvěrně mu říkala, že její muž byl po světové válce zavřen na Špilberku s cikány, odkud se mu podařilo utéct. Je již několik dní nemocen a je mu velmi špatně. Dr. Jelínek jej navštívil a zhrozil se. Muž měl na obličeji, prsou i na rukou puchýřovitou vyrážku. Na postýlce vedle nemocného leželo rozbalené dítě v horečce. MUDr. Jelínek zavolał okresního lékaře z Nového Města na Moravě MUDr. Dlouhého a ten potvrdil pravé neštovice. Při zjišťování pobytu muže na Špilberku a jeho útěku bylo zjištěno, že se ještě nechal cestou domů v Tišnově oholit. Kupodivu se neštovice v Tišnově neobjevily. Nemocný byl odvezen do nemocnice v Brně, kde zemřel. Krátce nato zemřelo i dítě.

I na záškrt umíralo mnoho dětí. Lidé se v zoufalství, když se dítě již dusilo a modralo, uchýlovali k poslednímu drastickému prostředku. Nalili dítěti do krku petrolej, který blány v krku rozžral. V mnoha případech se podařilo dítě zachránit.

Prvním lékařem, který v Nedvědici ordinoval koncem 19. století ve vrchnostenském domě č. 47 v uličce za „panským domem“, který starší občané pamatují jako dům doktora Jelínka, byl již zmíněný lékař Josef Hašek. Stará generace si jej pamatovala jako usměvavého, přítulného pána typu středověkého šlechtice s upravenou brádkou. Nikdy neměl naspěch. Když lidé ustrašení žádali o pomoc, jen klidně odpovídal: „Tož si sedněte“. A nabídl krychličky bonbonů, které zejména dětem tolik chutnaly. Když se vyptal na rodinu a podrobnosti nemoci, nechal zapráhnout koníka do bryčky a zavelel: „A tož jedeme“.

S použitím podkladů PhMr. Heleny Maláčové zpracoval
Jiří Šmíd

MUDr. Jelínek s první manželkou“
Foto: Archiv Jiřiny Vašicové

RENOVACE HLAVNÍHO HŘBITOVNÍHO KŘÍŽE

Ústřední symbolikou římsko-katolického hřbitova je kříž. Zpravidla bývá umístěn v centrální části tak, aby byl viděn od vstupní brány. Při otevření nedvědického hřbitova v roce 1806 byl tento kříž zřejmě dřevěný. V roce 1820 zemřel oblíbený nedvědický farář P. Melichior Alois Rosmael. Byl prvním knězem pochovaným na novém hřbitově, a proto byl jeho hrob umístěn poblíž hlavního kříže.

Původní sokl hlavního kříže byl z hořického pískovce s osazenou mramorovou deskou s textem „Slovo kříže je těm, kteří hynou, bláznovstvím, ale těm, kteří spasení dosahují, je mocí Boží“. Litinový kříž s Kristem byl vyroben v Kadovských železárnách po roce 1900. Historicky doložené stáří soklu k dispozici nemáme. Zodpovědně lze ale předpokládat stáří více než 100 roků.

Použití pískovcového soklu je v Nedvědici, která byla na přelomu 19. a 20. století centrem těžby a zpracování mramorů, dosti neobvyklé. Srovnajme tento hřbitovní kříž s křížem u kos-

tela z roku 1867 nebo s jinými nádhernými kříži vyráběnými zde v Nedvědici firmami František Uhlíř nebo Adolf Loos. Navíc je životnost pískovce ve srovnání s mramory podstatně kratší.

Patří jistě k záslužným činům vedení nedvědické radnice, že v rámci oprav sakrálních památek rozhodla o výměně soklu kříže, který bude trvalou ozdobou našeho hřbitova. Samostatná pochvala patří zdejšímu kameníkovi Pavlu Cvrkalovi, který odvedl mimořádně zdařilou práci. Podsokl, tedy nejspodnější část nad terénem je z kamenské žuly, sokl je z mrákotínské žuly se speciální povrchovou úpravou. Původní mramorová deska s nápisem byla po opravě vrácena na přední část soklu. V zadní části je schránka na relikvie, které byly z minulého kříže přeneseny. Původní litinový kříž je odborně opraven a osazen na místo.

Úcta k zemřelým je dokladem kulturnosti společnosti. Mějme úctu k památkám a udržujme je v dobrém stavu.

Jiří Šmíd

Foto: Jiří Šmíd

Foto: Jiří Šmíd

Foto: Jiří Šmíd

EXPEDICE MONGOLSKO - RUSKO

V podvečer pátku 3. prosince 2010 se v jídelně základní školy sešlo kolem padesáti lidí. Všichni opustili teplo domova se společným cílem – zúčastnit se besedy s názvem „Expedice Mongolsko – Rusko“. Již na plakátech jsme měli možnost seznámit se s plánem cesty, kterou během šesti týdnů v září a říjnu 2008 podnikla parta šesti českých dobrodruhů. Dva z nich – Vladan Kondiolka a Petr Burian - přijeli do Nedvědice, aby nám za pomoci fotografií, videa a vlastního vyprávění přiblížili svou cestu do Mongolska, z něhož se po souši i po vodě přesunovali do Ruska a zpět. Přesun přes hranice byl ilegální, takže takový výlet je opravdu jen pro silné povahy.

Vyprávění se hned zpočátku chopil upovídanější Vladan a začal ho opravdu od prvopočátku. Seznámil nás s tím, jak se dá projít letištní kontrolou i s nadměrnými zavazadly, na fotografiích demonstroval únavu členů výpravy už při samotném letu a připomněl, že na tuto expedici bylo třeba dvou pasů a víz. Zjistili jsme, že do pohraničí je v Mongolsku třeba zvláštního povolení, a tak tyto cestovatelé vystupovali jako archeologická výprava. Cestou se setkali s tradičními jurtami, které jsou překvapivě vybaveny televizí fungující na autobaterii, solárním kolektorem a satelitem. Jejich obyvatelé se k cestovatelům chovali velmi přátelsky, a proto ochutnali tradiční pokrmy i čaj UTC, který v nich zanechal na-

tolik silné dojmy, že se rozhodli, že se s námi o tyto dojmy musí podělit. Čaj nám tedy nabídl. Samozřejmě nebyl tím pravým, ale pouze jakousi náhražkou, nicméně většina se zdráhala s chutí ho vypít. V originále se jedná o čajovou směs a jačí mléko.

Po přestávce, kterou zhruba dvouhodinová beseda vyžadovala, jsme byli svědky hudebního vystoupení, které málokdo z průměrných středoevropanů mohl pochopit. Nebyli jsme ochuzeni ani o stručný slovníček mongolštiny, z něhož usuzuji, že pánové si po celou dobu museli vystačit s češtinou a ruštinou. Vyprávění plynule pokračovalo v divokých vodách, po Transsibiřské magistrále a v koňských sedlech. S přibývajícím dobou mimo civilizaci také přibývalo uměleckých realizací, čehož jsme byli svědky díky videu.

Pánové vše vyprávěli s lehkostí a úsměvem, ačkoliv zažili momenty, kdy jim do smíchu rozhodně nebylo, nemluvě o tom, že přežít šest týdnů se stále stejnými lidmi není vůbec jednoduché. Po této expedici už stačili podniknout další a to do Kyrgystánu.

Městys Nedvědice plánuje další besedy s cestovateli, takže se třeba i vyprávění o Kyrgystánu dočkáme. Nejbližší plánovaná beseda bude v pátek 21. ledna 2011 a tématem budou Alpy – Niedere a Hohe Tauern.

Ivana Kincová

KMOTRA HASIČSKÉHO PRAPORU

Sbor dobrovolných hasičů v Nedvědicích byl založen 25. listopadu 1875. Založení sboru finančně podpořili Vladimír hrabě Mittrowský, Občanská záložna v Nedvědicích a Kontribučenská záložna v Nedvědicích.

Roku 1878 obdržel sbor prapor, dar hraběnky Mittrowské, která mu také byla kmotrou. Prapor byl za velké účasti občanů slavnostně vysvěcen před kostelem sv. Kunhuty farářem Františkem Strakou. Prvním praporečníkem byl zvolen Karel Rossí. Písemný doklad o nošení tohoto praporu máme z roku 1879, kdy se u příležitosti zbudování Císařské studánky konal slavnostní průvod, který pisatel nedvědicke školní kroniky popisuje takto: „Nejprve šli žáci zdejší školy se svým praporem, za nimi Sbor dobrovolných hasičů rovněž se svým praporem“.

Je pro nás jistě velkou škodou, že se prapor nezachoval do dnešních dnů. Přitom hasiči ještě ve dvacátých letech minulého století chodili v den sv. Vladimíra 23. května pravidelně s hudbou a v uniformách na hrad Pernštejn, kde k nim z okna pracovny v hranolové věži promluvil Vladimír Mittrowský, a poté v hradní restauraci dostali pohoštění.

Naši pozornost ale jistě upoutá krásná kmotra praporu, jejíž obraz z roku 1859 je na hradě Pernštejně. Julie hraběnka Mittrowská (1832 – 1895) rozená Salis-Zizers byla druhou manželkou Vladimíra I. hraběte Mittrowského (1814 – 1899). Jejich svatba se uskutečnila 11. května 1850. Z tohoto manželství vzešly 4 děti, z nichž poslední Vladimír II. hrabě Mittrowský (1864 – 1930) byl významným pokračovatelem rodu. Jeho podobu známe z fotografií pořízených na hradě Pernštejně 17. června 1928 při vítání pana prezidenta T. G. Masaryka s doprovodem.

Julie hraběnka Mittrowská však byla nejen krásná dáma, ale pocházela z významného švýcarského rytířského rodu Salis-Zizers. Její sestra Josefína (1831 – 1909) se provdala za polského šlechtice a rakouského důstojníka Antoni Ledóchowského (1823 – 1885). Děti z tohoto manželství dosáhly významného církevního postavení. Dcera Julia Ledóchowska (1865 – 1939) byla polská šlechtična, řeholnice, učitelka a vychovatelka. Původně byla pod jménem Urszula Ledóchowska uršulinkou Římské unie, později založila Kongregaci sester uršulinek Srdce Ježíše Umírajícího, jichž byla první generální představená (1920 – 1939). Zemřela během své návštěvy v Římě. Papež Jan Pavel II. ji během své návštěvy Polska v roce 1983 blahobřečil (bylo to první blahobřečení na území Polska) a 18. května 2003 ji Jan Pavel II. svatořečil.

Její starší setrou byla „Matka Afriky“ a zakladatelka klaweriánek blahoslavená Maria Teresa Ledóchowska (1863 – 1922), bratry pak Wladimir Ledóchowski (1866 – 1942), 26. generál jezuitů, a generál Ignacy Ledóchowski (1871 – 1945).

Po 132 letech získal nedvědicke hasičský sbor 4. července 2010 znovu slavnostní prapor. Věme, že jeho osud bude příznivější a vydrží mnoho roků, i když neměl tak krásnou kmotru.

Jiří Šmíd

Julie hraběnka Mittrowská
Foto: Antonín Špaček

Exler
stolařské práce

výroba nábytku na zakázku

**VEŠKERÉ INFORMACE
NAJDETE NA:**

www.exler.cz

exler@exler.cz

Tel.: 603 486 431

AKCE • SLEVY • VÝHODY

VÝSKYT BOBRA NA ŘECE SVRATCE POD NEDVĚDICÍ

Když jsem v květnu 2008 uviděl mobilem vyfocený snímek stromu evidentně nahryzaného od bobra na břehu Svatky pod Černvírem, bylo to pro mne velké překvapení. Na samém jihu Moravy, zvláště na Břeclavsku v okolí řek Moravy, Dyje a dolní Svatky u Pouzdřan nebo v Litovelském Pomoraví na Hané je dnes už bobra hojně rozšířen. Tak vysoko na Svatce, na jihu Vysočiny, nebyl však jeho výskyt dosud zaznamenán. V dalším roce známek přítomnosti bobra v této lokalitě očividně nepřibýlo. Jinak tomu ale bylo letos (2010), kdy v úseku od čerpací pumpy na plyn JPG pod Černvírem až po doubravnický splav jsou, zejména

Nahlodaný kmén stromu
Foto: Pavel Blahák

na pravém břehu řeky v nadjezí, patrně četné známky jeho přítomnosti (okusy dřevin, položené stromy, dvě nory a „splazy“ – místa sestupu bobra do vody – viz obr.). Lokalitu jsem zmonitoroval a provedl její fotodokumentaci dvakrát po sobě (na konci října a začátkem listopadu 2010). Zaregistroval jsem přitom další posun v „probírce“ pobřežních stromů. Usuzuji, že na lokalitě může žít několik exemplářů bobrů. Jejich počet se zjišťuje těžko, plachý bobra je večerním a nočním zvířetem. A jak se bobra dostal až do našich končin? Pražští výzkumníci z České zemědělské univerzity chytali bobry na Lednicku. Část z nich opatřili vysílačkami a pustili zpět s cílem monitorovat jejich pohyb, některé z nich vyvezli

Vrba pokácená bobrem do řeky
Foto: Pavel Blahák

pryč. Tyto kusy prý vysadili v okolí Brněnské přehrady, ke Svatce nad nádrží až po Březinu pod Tišnovem. Odtud patrně bobra pronikl proti proudu řeky až k nám, kde našel vhodný životní biotop.

Ohryzané kmínky mladých olší
Foto: Pavel Blahák

Bobra evropského (*Castor fiber*) je po jihoamerické kapybaře druhým největším hlodavcem na světě. Dorůstá maximálně až do hmotnosti 30 kg. Život bobra je vázán na vodní prostředí, na které je výborně adaptovaný. Díky zadním končetinám s plovacími blanami a silným plochým ocasem je velmi dobrý plavec. Přední končetiny jsou naopak hrabavé, vyhrabává si jimi v břehu zemní nory, které končí k hladině řeky. Též si jimi přidržuje potravu. Tělo je kryto velmi hustou pro vodu téměř nepropustnou srstí. Pod vodou bobra vydrží až 20 minut. Mláďata mívá 2 až 6 ročně.

Bobra je výhradně býložravec. Během vegetačního období se podle možnosti živí plodinami na poli a bylinami. Okus dřevin kolem vody nastává zejména v podzimním a zimním období, kdy si chystá tukové zásoby na zimu. Proto nemusí být jeho letní přítomnost na lokalitě vždy hned znatelná. K ohryzávání vždy „živých“ dřevin kolem vody slouží bobrovi dva páry dlouhých a ostrých zubů řezáků, které fungují jako tesařské dláto. Nejčastěji se zvíře pustí do kmínků o průměru 5-8 cm, dokáže ale ohryzávat i stromy o průměru 70 cm a někdy i více. Má-li okolo stromu volné místo, pak stromy

zpravidla ohlodává pravidelně dokola po obvodu kmene, vzniká přitom typické kuželovité zúžení. Pokud bobrovi nezhatí jeho činnost například silný vítr, dokáže stromy položit i napříč toku. Slabší kmínky dřevin dokáže ohryzávat zašpičatit na způsob ostře ořezané tužky. Nejraději má měkké pobřežní listnaté dřeviny, zejména vrby, olše a topoly a jiné, není to však vždy podmínkou. Pustí se eventuálně i do ovocných stromů. Z dřevin konzumuje větvičky a lýko.

Stavy bobra u nás se neustále zvyšují. V České republice je to už přes 1000 ks, z toho na Moravě ca 800 ks. Jeho expanzi napomáhá i to, že v našich podmínkách, kde je legislativně chráněn, nemá bobra přirozeného nepřítele a podle toků se dokáže rychle rozšiřovat (migrovat) na nová stanoviště. Podle Zákona na ochranu přírody ČR je bobra chráněným živočichem a jeho lov je zakázán. Neustálý nárůst jeho početních stavů může v budoucnosti přinést nutnost jeho řízené regulace.

Pavel Blahák

JIRKA MIKULECKÝ – ČTVRTÁ VZPOMÍNKA ...

Tak jsme zase hráli basket v nedvědké tělocvičně. Už po čtvrté, opět bez Jirky, ale zase s ním. Byl tam s námi nejen na fotografii – tak jako my přihrával, dribloval, střílel, bránil, fauloval, občas nepřiznával chyby. Pak jsme s ním šli na pivo. Jako jediný měl dovoleno vzít s sebou i svoji manželku. Byl tam s námi čtrnáctkrát – tolik se nás letos 18. září na hřbitově, poté v tělocvičně a nakonec i v restauraci sešlo a na Jirku vzpomínalo.

Zápas zase vyhráli ti lepší, ale dobří byli určitě i ti, kteří neměli tentokrát tolik štěstí.

Skóre? Vysoké, ale není důležitá. Zvítězil basketbal. A Jirka.

Petr Čermák

Foto: Pavel Vejrosta

ZA DVEŘMI JE ŠTĚDRÝ VEČER

Za dveřmi je Štědrý večer,
ťuká ťuky ťuk.

Těšíme se,
ať už vstoupí,
děti, ani muk!

Už se blíží,
už ho slyším,
dýchá u dveří,
čeká,
čeká – na co asi?
Až se zešeří.

Už se stmívá,
vidím první hvězdičku.
Druhou, pátou, padesátou,
tak pojď,
pojď k nám,
Ježíšku!

Petr Vejrosta

CENÍK INZERCE

Ve Zpravodaji je možné inzerovat za následujících podmínek:

Plošná inzerce, formát:

A4	4.000,- Kč	1/2 A4	2.000,- Kč
1/4 A4	1.000,- Kč	1/8 A4	500,- Kč
1/16 A4	250,- Kč		

Řádková inzerce:

1. řádek (50 znaků) 60,- Kč, další řádky 1,- Kč/1 znak
Všechny uvedené ceny jsou včetně DPH (20 %).

INZERCE

Sběratel sportovních odznaků z Brna shání odznak
SK PERNŠTEJN NEDVĚDICE, popř. **JISKRA VÍR**.
Osobní odběr, menší odměna.

Kontakt: 605 330 261

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme našim čtenářům za přízeň, kterou nám v průběhu právě končícího roku 2010 věnovali. Děkujeme také všem dopisovatelům a spolupracovníkům, bez jejichž pomoci by Zpravodaj nemohl vypadat tak, jak vypadá.

Slibujeme, že i v příštím roce uděláme vše pro to, aby Zpravodaj byl čtivý a přinášel zajímavé informace ze všech oblastí života v Nedvědici.

Přejeme vám všem krásné prožití vánočních svátků, hodně pohody a klidu v kruhu svých nejbližších. V novém roce 2011 pak hodně zdraví, štěstí a spoustu krásných chvil nad stránkami našeho Zpravodaje.

Jiří Šmíd a Antonín Špaček

SK PERNŠTEJN NEDVĚDICE - KOPANÁ

Muži:

1.	Nedvědice	13	10	1	2	41: 19	31	(13)
2.	Bory	13	9	2	2	34: 15	29	(5)
3.	Bystřice B	13	9	1	3	36: 18	28	(10)
4.	Nová Ves B	13	7	1	5	31: 20	22	(1)
5.	Radostín	13	6	4	3	31: 20	22	(4)
6.	Rad. Svatka	13	6	4	3	34: 24	22	(1)
7.	Velká Bíteš B	13	5	2	6	24: 39	17	(-1)
8.	Bobrová	13	4	3	6	17: 24	15	(-6)
9.	Svatka	13	4	2	7	20: 27	14	(-7)
10.	Rovečné	13	4	2	7	15: 25	14	(-7)
11.	Ujčov	13	3	3	7	21: 25	12	(-3)
12.	Osová Bítýška	13	3	2	8	15: 32	11	(-4)
13.	Vír	13	3	2	8	16: 39	11	(-10)
14.	Dolní Rožínka	13	3	1	9	17: 25	10	(-11)

Dorost:

1.	Nová Ves	13	10	0	3	50: 21	30	(9)
2.	Nedvědice	13	10	0	3	34: 16	30	(9)
3.	Želetava	13	9	2	2	45: 14	29	(11)
4.	Telč	13	9	1	3	48: 14	28	(10)
5.	Velká Bíteš	13	8	3	2	33: 17	27	(6)
6.	Třebelovice	13	7	2	4	37: 24	23	(5)
7.	M. Budějovice	13	7	2	4	33: 27	23	(5)
8.	Hrotovice	13	6	2	5	37: 29	20	(-1)
9.	Nové Syrovice	13	3	3	7	31: 54	12	(-6)
10.	Jemnicko	13	3	3	7	25: 51	12	(-9)
11.	Okříšky	13	2	3	8	30: 36	9	(-12)
12.	Dolní Rožínka	13	2	3	8	25: 39	9	(-9)
13.	Budišov - Nárámec	13	1	1	11	15: 58	4	(-14)
14.	Jaroměřice n. R.	13	1	1	11	11: 54	4	(-17)

Žáci starší:

1.	Hrotovice	9	7	1	1	43: 8	22	(10)
2.	Náměšť n. O.-Vícenice	9	6	1	2	30: 11	19	(7)
3.	Velká Bíteš	9	5	1	3	17: 10	16	(1)
4.	Radostín nad O.	9	5	1	3	16: 17	16	(1)
5.	Nedvědice	9	4	2	3	10: 8	14	(2)
6.	Jemnicko	9	3	1	5	13: 13	10	(-5)
7.	Stařeč	9	2	3	4	10: 18	9	(-6)
8.	Velké Meziříčí B	9	3	0	6	9: 19	9	(-3)
9.	Okříšky	9	2	2	5	19: 29	8	(-4)
10.	Třebíč SK FŠ	9	2	0	7	14: 48	6	(-9)

V soutěžním ročníku 2010 - 2011 klub poprvé v historii přihlásil do pravidelných soutěží 6 družstev. Tato skutečnost je jistě radostnou z pohledu péče o mládež a perspektivy výchovy mladých talentů, na druhé straně však také klade značné nároky na personální a materiální zajištění činnosti všech družstev. Proto bych chtěl poděkovat všem trenérům, ostatním činovníkům a také rodičům za energii a čas, které fotbalu věnují.

Žáci mladší:

1.	Nedvědice	9	6	2	1	28: 13	20	(8)
2.	Velká Bíteš	9	6	1	2	37: 10	19	(4)
3.	Velké Meziříčí B	9	6	1	2	37: 13	19	(7)
4.	Jemnicko	9	6	0	3	71: 29	18	(3)
5.	Náměšť n. O.-Vícenice	9	5	1	3	42: 26	16	(4)
6.	Třebíč SK FŠ	9	5	0	4	53: 37	15	(0)
7.	Radostín nad O.	9	5	0	4	22: 27	15	(0)
8.	Stařeč	9	2	0	7	14: 53	6	(-9)
9.	Hrotovice	9	1	1	7	10: 49	4	(-8)
10.	Okříšky	9	0	0	9	14: 71	0	(-12)

Přípravka starší:

1.	Velké Meziříčí	7	6	1	0	31: 7	19	(10)
2.	Dolní Rožínka	7	5	2	0	27: 5	17	(8)
3.	Měřín	7	4	0	3	18: 28	12	(3)
4.	Radostín	7	3	2	2	23: 12	11	(2)
5.	Nedvědice	7	3	1	3	19: 7	10	(-2)
6.	Velká Bíteš	7	1	3	3	9: 13	6	(-6)
7.	Křižanov	7	1	0	6	4: 23	3	(-9)
8.	Křoví	7	0	1	6	9: 45	1	(-11)

Muži na hřišti v Nedvědici
Foto: Eva Škaroupková

Přípravka mladší:

1.	Měřín	6	6	0	0	17: 5	18	(9)
2.	Rožná	6	4	0	2	13: 7	12	(3)
3.	Nedvědice	6	2	0	4	12: 18	6	(-3)
4.	Polníčka	6	0	0	6	4: 16	0	(-9)

Hodnocení sportovních výsledků jednotlivých družstev je také velmi radostné. Družstvo dorostu a obě družstva žáků se zabydly v krajských soutěžích, kde se pohybují v popředí tabulek. Muži mají nejkvalitnější kádr za mnoho posledních roků a kvalitní trenérská práce V. Kostelana spojená s výbornou tréninkovou účastí se v průběhu letošního podzimu projevila posunem na první místo tabulky okresního přeboru. U družstev přípravek nejsou sportovní výsledky na prvním místě, přesto lze říci, že přípravka starší svým umístěním ve středu tabulky i předváděnou hrou naplnila naše očekávání. Nově ustavená přípravka mladší začala svoji činnost v srpnu a děvčata a kluci se postupně učí základům hry.

Pavel Vejrosta

„ZPRAVODAJ“ - vydává: Městys Nedvědice, www.nedvedice.cz

Evidován pod číslem MK ČR E 17302

Redakcí je pověřena historická komise, odpovědní redaktori: Dr. Jiří Šmíd, Ing. Antonín Špaček

Radou a pomocí přispěli: Mgr. Iva Prokůpková, Mgr. Petr Vejrosta

Redakční rada si vyhrazuje právo výběru příspěvků, nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Vychází čtyřikrát ročně nákladem 800 ks.

Tisk: MERAL, Brno, Koliště 141/47

Adresa redakce: Úřad městysu Nedvědice, 592 62 Nedvědice 42, tel.: 566 566 132, 602 754 739

e-mail: zpravodaj@nedvedice.cz

Uzávěrka příspěvků do čísla 1/2011 je 25. 2. 2011